

Op 11 februari staat het schriftelijk overleg Klimaat en energie gepland. Graag vragen IPO, VNG en Unie van Waterschappen uw aandacht voor een aantal zaken die op de agenda staan.

Ambitie 35 TWh in zicht

Op basis van de PBL-analyse lijken we de gezamenlijke ambities te behalen en zelfs te overstijgen. De doelstelling gaat richting de 52 TWh. Naar verwachting valt er zeker nog een aantal TWh af, omdat duidelijk is dat een aantal voorgenomen projecten om diverse redenen niet kan worden gerealiseerd. Aan de andere kant zijn er ook veel projecten die al zijn uitgevoerd of in de pijplijn zitten.

Het is van belang dat de ambities nu in plannen worden uitgewerkt en er door de regio's wordt toegewerkt naar concrete zoeklocaties. Voor het plannen en uitvoeren van de projecten echter moeten nog wel belemmeringen op nationaal en lokaal niveau worden weggenomen. De oplossing hiervoor is niet gelegen in sturende centrale regie vanuit het rijk. Natuurlijk moeten we wel samen blijven nadenken over de ontwikkeling van het landschap, over de schaarse ruimte, over de verdeling van functies en nieuwe inzichten steeds weer meenemen. Maar dat is wat anders als overnemen van de regie. Het is evident dat we het rijk hard nodig hebben, als partner en medeoverheid. Maar niet om ons lokale werk te doen.

We zien dit spanningsveld eveneens bij de vele discussies over de landschappelijke inpassing. Ook intern zijn vele deskundigen betrokken, ieder vanuit het perspectief van zijn vakdiscipline of dat nu de ruimtelijke ordening, wonen of economie is. En die moeten er bij de besluitvorming samen uitkomen. Uiteindelijk zijn eerst de colleges en daarna de Staten en Raden en Waterschapsbesturen aan zet, bij het goedkeuren van de RES maar ook bij de ruimtelijke borging (onder de Omgevingswet). Daarbij moeten in RES-verband (maar ook in de Raden en Staten) een transparante afweging plaatsvinden over draagvlak (of beter gezegd acceptatie), van de landschappelijke inpassing en van de inpassing in het net en de kosten daarvan.

CO₂-reductieplicht ook voor complexe vergunningplichtige bedrijven

De 'Normering CO₂-reductieplicht bedrijven', ook wel de bredere energiebesparingsplicht, is een afspraak uit het Klimaatakkoord, onderdeel industrie. De provincies zetten zich in voor de uitvoerbaarheid van het instrument, zodat het voldoende bijdraagt aan de CO₂-reductiedoelen én zorgt voor een gelijk speelveld voor bedrijven en een goede inpassing van de normering in het nieuwe Omgevingswet-stelsel. Vooral voor het behouden/creëren van een gelijk speelveld tussen grote en kleine bedrijven is het essentieel dat naast de 'gewone' milieuvergunningplichtige bedrijven ook de complexe milieuvergunningplichtige bedrijven onder de CO₂-reductieplicht bedrijven komen te vallen. Het gaat om 1.600 complexe (industriële) bedrijven die, als de uitzondering doorgaat, niet onder de CO₂reductieplicht komen te vallen. Denk aan chemische en metaalbewerkende bedrijven, op- en overslagbedrijven en de keramiek-, papier- karton en voedingsmiddelenindustrie met een grote stookinstallatie. Deze complexe milieuvergunningsplichtige bedrijven zijn dus vaak grote bedrijven met een hoog energiegebruik en CO₂-uitstoot. Maar ze vallen niet onder het Europese systeem voor emissiehandel (ETS). Dit is dus een groep met een groot energiebesparingspotentieel. Als deze 1600 bedrijven niet onder de 'Normering CO₂ reductieplicht bedrijven' vallen, dan is dit straks de enige groep die geen wettelijke verplichting heeft om energie te besparen. Zo ontstaat er dus een ongelijk speelveld dat vooral nadelig is voor kleinere bedrijven die wel (al langer) een wettelijke plicht hebben. Bedacht is dan maar via vergunningen een energiebesparingsplicht op te

leggen. De koepels zien dit als een tijdrovende en kostbare klus voor met name de provincies en omgevingsdiensten die meer dan 1600 vergunningen zouden moeten gaan herzien. Beter dan de besparing te regelen via de herziening van 1600+ vergunningen, is het opnemen van complexe vergunningsplichtige bedrijven onder de CO₂ - reductieplicht, oftewel de 'Normering CO₂ reductieplicht bedrijven.'

Hoe verder met Waterstof de ontbrekende schakel?

Vorige week heeft de Raad voor de Leefomgeving en infrastructuur het [rapport Waterstof de ontbrekende schakel](#) uitgebracht. De Raad stelt daarin : "Een markt voor klimaatneutrale waterstof in Nederland zal niet ontstaan zonder actieve inzet van de overheid." De raad vindt dat het kabinet de realisatie van een transport- en distributienetwerk van waterstof moet faciliteren. Nederland beschikt over een uitgebreid (en met de terugringing van het aardgasgebruik zelfs sterk overgedimensioneerd) aardgastransportnetwerk. Dit netwerk kan geschikt worden gemaakt voor waterstof. Een infrastructuur bestaande uit een hoofdnetwerk dat transport van waterstof mogelijk maakt tussen industriële clusters, naar opslagfaciliteiten en naar import- en exportlocaties, is een voorwaarde voor ontwikkeling van de waterstofmarkt. Daarnaast heeft de rijksoverheid volgens de Raad een cruciale rol bij het stimuleren van vraag naar klimaatneutrale waterstof. Dat kan het beste door de CO₂-uitstoot van niet-klimaatneutrale alternatieven te beprijsen. Daarmee ontstaat een structureel eerlijke concurrentiepositie voor klimaatneutrale waterstof (en andere klimaatneutrale alternatieven). Voor het ontwikkelen van de Nederlandse productie van klimaatneutrale waterstof zijn tijdelijke subsidies overigens wel een goede oplossing aldus de Raad.

Wij zien waterstof als een belangrijk onderdeel van het integrale energiesysteem. Op dit moment wordt gewerkt aan het wetsvoorstel Energiewet, die over de marktordening Elektriciteit en Gas gaat, en een wetsvoorstel Wet Collectieve Warmtevoorzieningen over de marktordening Warmte. Wij zien deze vier modaliteiten als onderdeel van een Integraal Energiesysteem met daarbij behorende wetgeving én tevens daarbij behorende financiering.

We zijn benieuwd naar de reactie van de regering op het rapport en welke aanbevelingen zij hierover meegeeft aan het volgende kabinet. De decentrale overheden denken graag met het Rijk mee over de beste uitwerking van de nieuwe waterstofstrategie en als volgende stap het integrale energiesysteem.

Regie op de Energietransitie

In het Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over de regiefunctie van de decentrale overheden op de energietransitie. Bij Collectieve Warmte wordt een grote rol voor gemeenten voorzien. Het wetsvoorstel Wet Collectieve Warmtevoorzieningen geeft gemeenten een rol in het vaststellen van warmtekavels en op basis daarvan een rol in de publiekrechtelijke aanwijzing van een (publiek/privaat) warmtebedrijf. Wij vragen aandacht voor de regiefunctie om ook in te kunnen spelen op lokale omstandigheden die niet in wetgeving zijn te vangen.